

Uppföljning av fribeloppshöjningen 2014

CSN, rapport 2017:9

The logo for CSN (Centrala Skatteverket) is located in the bottom right corner. It consists of a red triangle pointing upwards and to the right, with the letters 'CSN' in white, bold, sans-serif font inside it.

CSN

Innehåll

Sammanfattning	3
Uppföljning av fribeloppshöjningen 2014	5
Inkomstprövning inom studiemedelssystemet	5
Reducerade studiemedel och återkrav av studiemedel.....	6
Reducerade studiemedel	7
Återkrav	10
Reducering och återkrav	12

Sammanfattning

Inkomstgränsen, det så kallade fribeloppet, varierar beroende på hur många veckor och med vilken studietakt som den studerande har studiemedel under ett halvår; ju fler veckor med studiemedel desto lägre fribelopp och tvärtom. Den som har en inkomst som överstiger fribeloppet får reducerade studiemedel. Bidraget och lånet minskas proportionellt.

Fribeloppet höjdes den 1 januari 2014. Fribeloppet vid 20 veckors heltidsstudier under ett kalenderhalvår höjdes då från 160 procent till 193,71 procent av prisbasbeloppet. För heltidsstuderande med studiemedel under 40 veckor under ett år innebar det att fribeloppsgränsen höjdes med knappt 30 000 kronor, från 142 400 kronor till 172 014 kronor.

Fribeloppshöjningen medförde att reducering och återkrav av studiemedel minskade med totalt 66 miljoner kronor 2014, varav 37 miljoner avsåg bidrag och 29 miljoner lån. Sammantaget innebar fribeloppshöjningen att ungefär 25 000 studerande fick mer studiemedel än de kunnat få 2013. Av dessa var det ungefär 6 000 studiemedelstagare som tidigare hade fått reducerat stöd som nu fick oreducerade studiemedel. Fribeloppshöjningen förbättrade således ekonomin för förhållandevis många studerande. Under 2014 var det 3,9 procent av studiemedelstagarna som hade inkomster över fribeloppsgränsen jämfört med 5,2 procent innan höjningen. Den årliga kostnaden i statsbudgeten för fribeloppshöjningen har beräknats till ungefär 50 miljoner kronor.

Statistik från inkomststären 2015 och 2016 visar att reducerade och återkrävda belopp är tillbaka på liknande eller högre nivå än före fribeloppshöjningen. Även antalet och andelen som får reducering eller återkrav har återgått till nästan samma nivå som före höjningen av fribeloppet.

Det innebär dock inte att effekterna av fribeloppshöjningen endast var tillfälliga. De senaste åren har utvecklingen av antal och andel studiemedelstagare med reducering, och av reducerade belopp, varit stigande när det inte genomförts fribeloppsändringar. Utan fribeloppshöjningen skulle således reduceringar och återkrav befinna sig på ännu högre nivåer.

Den stigande utvecklingen för reduceringar och återkrav kan förklaras av att de studerandes arbets- och kapitalinkomster ökat mer än de årliga förändringarna av fribeloppet, genom kopplingen till prisbasbeloppet. Den låga inflationen de senaste åren medför att prisbasbeloppet varit relativt oförändrat. Till viss del kan den ökade reduceringen även förklaras av belopps- och regeländringar av studiemedlen under 2015.

Uppföljning av fribeloppshöjningen 2014

Syftet med denna rapport är att fullfölja uppföljningen av den höjning av fribeloppet som trädde i kraft den 1 januari 2014. Detta är en uppdaterad och mer komplett version av den rapport som CSN framtog under 2016. I denna rapport har återkravsstatistik från efterkontrollen för inkomståret 2015 kunnat beaktas liksom reduceringsbeloppen för 2016. Genom den uppdaterade statistiken finns bättre möjligheter att följa utvecklingen efter fribeloppshöjningen, vilket bör ge en tydligare bild av hur bestående effekterna varit. Statistiken i denna rapport baseras på registeruppgifter framtaget från CSN:s datalager.

Rapporten inleds med en kort beskrivning av inkomstprövningen inom studiemedelssystemet, därefter kommer en genomgång av utfallet av fribeloppshöjningen för studiemedelstagarna och utvecklingen därefter. I avsnittet redovisas uppgifter över antal personer som fått reducerade och återkrävda studiemedel, samt uppgifter om studiemedelsbelopp.

Inkomstprövning inom studiemedelssystemet

Studiemedlen har varit behovsprövade sedan det moderna studiemedelssystemet infördes 1965. Från början innebar behovsprövningen en prövning gentemot såväl den studerandes egen ekonomi som familjeekonomin. På 1970-talet övergick prövningen till att enbart avse den studerandes egna inkomster.

Inkomstgränsen, det så kallade fribeloppet, är indexerat och kopplat till prisbasbeloppet. Fribeloppet varierar beroende på hur många veckor och med vilken studietakt som den studerande har studiemedel under ett halvår; ju fler veckor med studiemedel desto lägre fribelopp och tvärtom. Den som har en inkomst som överstiger fribeloppet får reducerade studiemedel. Bidraget och lånet minskas proportionellt. Som inkomst räknas vad som hänförs till det halvåret av den studerandes överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital enligt beslut om slutlig skatt för kalenderåret. Prövningen och beslutet om studiemedel görs utifrån den beräknade inkomst den studerande anger i sin ansökan om studiemedel eller senare anmäler till CSN. Samtliga studiemedelstagares inkomster kontrolleras sedan i efterhand när taxeringen är fastställd. I samband med efterkontrollen kan återkrav bli aktuella.

Fribeoppsgränsen har höjts vid ett antal tillfällen. Den senaste höjningen – som denna rapport handlar om – genomfördes den 1 januari 2014.¹ Fribeopppet vid 20 veckors heltidsstudier under ett kalenderhalvår höjdes då från 160 procent till 193,71 procent av prisbasbeloppet. För heltidsstuderande med studiemedel under 40 veckor under ett år innebar det att fribeoppsgränsen höjdes med knappt 30 000 kronor, från 142 400 kronor till 172 014 kronor.² Inkomstgränsen för när rätten till studiemedel ska upphöra helt ökade lika mycket, dvs. med ungefär 30 000 kr.³ För den som har både bidrag och lån minskas

² Av höjningen var 30 002 kronor att hänföra till den faktiska höjningen av fribeopppet och -388 kronor till ordinarie förändring av prisbasbeloppet. Fribeoppets höjdes från 160 till 193,71 procent av prisbasbeloppet vid studier under ett halvår om 20 veckor på heltid, vilket motsvarar 320 resp. 387,42 procent vid studier under 40 veckor på heltid under ett år.

³ För en studerande som hade studiemedel under 40 veckor på heltid upphörde 2014 rätten till studiemedel vid en årsinkomst på ungefär 315 000 kronor, under förutsättning att inkomsten var jämnt fördelad under året.

studiemedlen fortfarande med 61 procent av den i förhållande till fribeloppet överskjutande inkomsten.

Reducerade studiemedel och återkrav av studiemedel

Prövningen av studiemedelstagarnas inkomster sker i flera steg. Det första steget är att en studerande som ansöker om studiemedel själv lämnar uppgift om sin beräknade inkomst i ansökan om studiemedel. Därefter kan studerande löpande anmäla ändrad inkomst till CSN. De inkomster de studerande själva anmäler leder, om inkomsten överstiger fribeloppet, till att studiemedlen reduceras. Om studiemedel redan har hunnit betalas ut kan det som betalats ut för mycket dras av från kommande utbetalningar.

Om en studerande sent, då inga utbetalningar återstår att göra, anmäler en högre inkomst som föranleder ytterligare reducering, kan CSN även fatta beslut om återkrav av studiemedel.

Varje år får CSN tillgång till inkomstuppgifter från Skatteverket för det föregående inkomståret. Med utgångspunkt i dessa uppgifter genomför CSN en efterkontroll. Studerande som har haft inkomster över fribeloppsgränsen men inte har lämnat någon inkomstuppgift, eller har lämnat en för låg uppgift, får då en förfrågan om detta från CSN. I denna förfrågan ombeds den studerande att fördela inkomsterna halvårsvis. Om en studerande inte svarar på CSN:s förfrågan antas normalt att inkomsterna varit jämnt fördelade över året. CSN fattar sedan beslut om eventuella återkrav av studiemedel. Vid ett beslut om återkrav tillkommer ränta⁴ från utbetalningsdagen samt en expeditonsavgift på 100 kronor per återkrav och år.

Vanligast är att studerande antingen själv lämnar uppgift om sin inkomst *eller* att CSN uppmärksammar inkomsten i samband med efterkontrollen. Det finns dock studerande som både anmäler en inkomst som föranleder reducerade studiemedel och som senare får ett återkrav i samband med efterkontrollen. Dessa personer kan därför förekomma både i avsnittet ”Reducerade studiemedel” och i avsnittet ”Återkrav” i redovisningen som följer. I avsnittet ”Reducering och återkrav” redovisas uppgifter där varje individ bara redovisas en gång.

⁴ Under 2017 är räntan 2,88 procent.

Reducerade studiemedel

Av tabell 1a och 1b framgår reduceringen av studiemedel till följd av att den studerande i sin ansökan om studiemedel eller under de pågående studierna uppgivit en inkomst som överstigit fribeloppsgränsen.

Tabell 1a

Antal och andel med reducerade studiemedel efter egenanmäld inkomst, fördelat på beloppstyper, Inkomstår 2013–2016¹

Beloppstyp	Antal med reducering				Andel ²			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Generellt bidrag	12 919	9 906	11 614	13 114	3,0 %	2,2 %	2,6 %	3,0 %
Högre bidrag	939	846	1 137	1 302	2,3 %	1,9 %	2,6 %	3,2 %
Grundlån	6 487	4 734	5 404	6 365	2,0 %	1,4 %	1,6 %	1,9 %

¹ En individ kan ha fått reducering av både generellt och högre bidrag under samma år och finns då med i tabellen för båda beloppstyperna.

² Andel av studiemedelstagarna med generellt bidrag etc. som fått sina studiemedel reducerade.

Tabell 1b

Reducerade studiemedel efter egenanmäld inkomst, fördelat på beloppstyper, Inkomstår 2013–2016¹

Beloppstyp	Reducerat belopp, mnkr			
	2013	2014	2015	2016
Generellt bidrag	47	33	45	52
Högre bidrag	8	7	10	12
Grundlån	40	26	43	51
Summa	95	66	98	115

¹ Tilläggsbidrag, tilläggs lån och merkostnads lån återkrävs när den studerande har haft så hög inkomst att rätten till studiemedel upphör helt.

Siffrorna visar på en betydande minskning 2014 av antalet personer och som fick sina studiemedel reducerade och andelen studiemedelstagare med reducering. Ungefär 3 000 färre studiemedelstagare anmälde en inkomst över fribeloppsgränsen. Även de reducerade beloppen minskade kraftigt. Minskningen under 2014 bör ha varit en direkt följd av fribeloppshöjningen. Bidragsreduceringen var 15 miljoner kronor lägre under 2014 än under 2013, en minskning med 27 procent. Reduceringen av grundlånet minskade med 14 miljoner kronor eller 35 procent av reduceringsbeloppet. Andelsmässigt minskade därmed reduceringen av lån något mer än reduceringen av bidrag.

Under 2015 ökade reducerade belopp tillbaka till ungefär samma nivå som innan fribeloppshöjningen. För grundlånen kan en del av den ökade reduceringen förklaras av den beloppshöjning på ca 1 000 kronor per månad som genomfördes den 1 januari 2015.

Av statistiken för 2016 framgår att ökningen av de reducerade beloppen fortsatt och befinner sig på en högre nivå än innan fribeloppshöjningen. Även antalet och andelen personer med reducering har ökat och befinner sig i närheten av nivån före fribeloppshöjningen.

Det innebär dock inte att effekterna av fribeloppshöjningen endast var tillfälliga. De senaste åren har reducerade belopp ökat när det inte genomförts fribeloppshöjningar, vilket även gäller antal och andel studerande med reducering. Utan fribeloppshöjning skulle således reduceringarna befinna sig på ännu högre nivåer.

De senaste årens utveckling kan förklaras av att de studerandes arbets- och kapitalinkomster ökat mer än den årliga förändring av fribeloppet som sker genom kopplingen till prisbasbeloppet. Exempelvis ökade prisbasbeloppet med endast 0,2 procent under år 2015 medan den genomsnittliga lönehöjningen i samhället var betydligt högre. Vissa studerande har därutöver haft betydande kapitalinkomster, till exempel de som sålt aktier eller bostad under 2015 efter några års innehav. Sammantaget har studiemedelstagarnas inkomster ökat proportionellt mer än den årliga justeringen av fribeloppsgränsen, vilket leder till en ökande reducering av studiemedlen.

Kvinnor anmäler oftare än män att de har inkomster som överstiger fribeloppsgränsen. Äldre anmäler oftare än yngre sådana inkomster och en högre andel av dem som studerar på eftergymnasial nivå anmäler inkomster över fribeloppsgränsen, jämfört med studerande på grundskole- och gymnasienivå. Deltidsstuderande anmäler oftare än heltidstuderande inkomster över fribeloppsgränsen. Samtliga dessa skillnader mellan grupper kan i första hand antas beror på att de som oftare anmäler inkomst arbetar i högre utsträckning och därmed har högre inkomster från förvärvsarbete.⁵

Tabell 2 Personer med reducerade studiemedel på grund av egenanmäld inkomst över fribeloppet, fördelat på kön, studietakt, nivå och ålder, Inkomståren 2013–2016

	2013		2014		2015		2016	
	Antal	Andel ²	Antal	Andel ²	Antal	Andel ²	Antal	Andel ²
Kön								
Kvinnor	9 412	3,4 %	7 324	2,6 %	8 760	3,1 %	9 863	3,5 %
Män	4 524	2,3 %	3 511	1,8 %	4 043	2,1 %	4 659	2,4 %
Studietakt¹								
100	11 820	2,7 %	9 149	2,0 %	10 511	2,4 %	11 847	2,7 %
75	823	2,9 %	579	1,9 %	820	2,8 %	973	3,4 %
50	1 704	4,4 %	1 361	3,2 %	1 875	4,3 %	2 160	4,9 %
Nivå¹								
Grundskolenivå	228	1,0 %	176	0,8 %	232	1,0 %	304	1,4 %
Gymnasienivå	2 447	2,2 %	2 013	1,7 %	2 448	2,1 %	2 904	2,6 %
Eftergymnasial	11 424	3,2 %	8 750	2,4 %	10 263	2,8 %	11 522	3,2 %
Ålder								
24 eller yngre	4 150	1,6 %	2 679	1,0 %	3 045	1,2 %	3 393	1,4 %
25–34	5 977	3,8 %	4 876	2,9 %	5 872	3,5 %	6 631	3,9 %
35 eller äldre	3 809	7,3 %	3 280	5,8 %	3 886	6,7 %	4 498	7,8 %

¹ Vid fördelning av statistiken på studietakt och nivå kan en individ vara registrerad på flera nivåer/studietakter under samma år.

² Andel av samtliga studiemedelstagare i respektive kategori.

Under 2014 minskade antalet studiemedelstagare som anmälde en inkomst över fribeloppsgränsen i samtliga redovisade studerandegrupper. Minskningen var förhållandevis proportionerligt fördelad mellan olika grupper av studiemedelstagare. Siffrorna för år 2015 och 2016 visar att en återgång skett. Antalet och andelen med reducering är tillbaka på minst lika hög nivå som före reformen för samtliga studerandegrupper utom den yngsta.

⁵ Se t.ex. CSN (2016). Studerandes ekonomiska och sociala situation 2015.

Återkrav

Uppgift om inkomster kommer ofta in när samtliga utbetalningar för året har gjorts. Sådana nya inkomster kommer oftast in i samband med CSN:s efterkontroller, men kan även dessförinnan komma in från den studerande. Dessa inkomster leder ofta till att studiemedel återkrävs. I följande tabell jämförs återkraven före och efter fribeloppshöjningen.

Tabell 3 Återkrav av studiemedel på grund av inkomst över fribelopp, fördelat på beloppstyper, Inkomstären 2013–2015¹

Beloppstyp	Antal			Andel ³			Belopp ⁴		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Generellt bidrag	13 763	9 771	11 528	3,1 %	2,2 %	2,6 %	86,0	69,5	83,5
Högre bidrag	1 527	1 177	1 410	3,8 %	2,6 %	3,3 %	25,1	20,6	23,3
Tilläggsbidrag ²	1 279	1 002	1 277	1,6 %	1,2 %	1,6 %	4,4	3,7	4,5
Grundlån	8 011	5 525	6 745	2,5 %	1,7 %	2,0 %	92,9	75,2	108,9
Tilläggslån ²	316	326	410	1,7 %	1,5 %	1,7 %	2,3	4,5	5,8
Merkostnadslån ²	103	93	114	0,4 %	0,4 %	0,4 %	1,2	1,1	2,0
Summa							211,9	174,6	228,0

¹ I återkravsstatistiken ingår både återkrav vid egen inkomständring och återkrav vid efterkontrollen av inkomstären.

² Tilläggsbidrag, tilläggs lån och merkostnadslån återkrävs när den studerande har haft så hög inkomst att rätten till studiemedel upphör helt.

³ Andel av studiemedelstagarna med generellt bidrag etc. som fått återkrav vid efterkontroll eller inkomständring.

⁴ Återkrävt belopp, miljoner kronor.

Antalet personer som fick återkrav av studiemedel, på grund av en inkomst över fribeloppsgränsen, minskade efter fribeloppshöjningen. Även de återkrävda beloppen minskade betydligt. Totalt minskade återkraven av studiemedel med 37 miljoner kronor år 2014, vilket motsvarar en minskning med 18 procent. För beloppstypen tilläggs lån ökade däremot återkraven under år 2014, vilket kan förklaras av en beloppshöjning samt att även deltidstudier kan berättiga till tilläggs lån från och med 1 juli 2014.

Statistiken för 2015 visar att återkrävda belopp av bidrag har återgått till nästan samma nivå som före fribeloppshöjningen. Återkrävda belopp i form av lån har ökat ännu mer och befinner sig på en högre nivå än före fribeloppshöjningen. Att återkrävda lån ökat relativt mer 2015 beror på beloppshöjningen av grundlånen och att möjligheter öppnats för utlandsstudier att erhålla tilläggs lån och högre uttag av merkostnadslån.

De återkrävda beloppens ökning tillbaka till tidigare nivåer innebär inte att effekten av fribeloppshöjningen var tillfällig. Utvecklingen de senaste åren har varit stigande, när det inte skett förändringar i regelverket för fribeloppsgränserna. Utan fribeloppshöjning skulle således återkraven befinna sig på ännu högre nivåer. Som nämndes i föregående avsnitt kan utvecklingen bero på ökande arbets- och kapitalinkomster samtidigt som fribeloppet varit relativt oförändrad på grund av den låga inflationen.

Även antalet och andelen personer med återkrav har ökat 2015, men inte lika mycket som de återkrävda beloppen. Orsaken till ökningen av antal och andel bör vara densamma som för de återkrävda beloppen. I tabell 4 fördelas antal och andel efter kön, nivå och ålder.

Tabell 4 Personer som fått återkrav av studiemedel på grund av inkomst över fribelopp¹, fördelat på kön, studietakt, nivå och ålder, Inkomstären 2013–2015

	2013		2014		2015	
	Antal	Andel ³	Antal	Andel ³	Antal	Andel ³
Kön						
Kvinnor	9 371	3,3 %	6 608	2,3 %	8 012	2,8 %
Män	5 816	3,0 %	4 272	2,2 %	4 810	2,5 %
Nivå²						
Grundskolenivå	202	0,9 %	152	0,7 %	180	0,8 %
Gymnasienivå	2 953	2,6 %	2 292	1,9 %	2 591	2,3 %
Eftergymnasial	12 044	3,3 %	8 406	2,3 %	10 067	2,8 %
Ålder						
24 eller yngre	2 285	0,9 %	1 565	0,6 %	1 970	0,8 %
25–34	8 127	5,1 %	5 626	3,4 %	6 717	4,0 %
35 eller äldre	4 795	9,1 %	3 700	6,6 %	4 149	7,2 %

¹ I återkravsstatistiken ingår både återkrav vid egen inkomständring och återkrav vid efterkontrollen av Inkomståret.

² Vid fördelning av statistiken på nivå kan en individ vara registrerad på flera nivåer under samma år. Varje individ kan därför förekomma mer än en gång.

³ Andel av samtliga studiemedelstagare i respektive kategori.

Minskningen av återkraven under 2014 fördelade sig förhållandevis jämnt mellan olika grupper, även om minskningen procentuellt sett var minst bland studiemedelstagare som var 24 eller yngre. Ökningen under 2015 motsvarar ungefär hälften av nedgången 2014.

Reducering och återkrav

I detta avsnitt redovisas statistik över både reduceringar och återkrav, där antalet personer netto redovisas ifall de fått både reducering och återkrav. Avsnittet ger därmed en sammanfattande bild av utvecklingen som både omfattar studerande som själva anmäler en inkomst och studerande som får återkrav i samband med CSN:s efterkontroll.

Tabell 5 Studiemedelstagare med inkomst över fribeloppsgräns som fått reducerade studiemedel eller återkrav, samt reducerade och återkrävda belopp¹

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Personer ²	Antal	37 800	20 570	22 195	24 534	18 706	22 024
	Andel ⁴	8,1 %	4,4 %	4,8 %	5,2 %	3,9 %	4,6 %
Belopp ³	Reducerat	125	74	86	95	66	98
	Återkrävt	270	176	182	212	175	228
	Totalt belopp	395	250	268	307	241	326

¹ I återkravsstatistiken ingår både återkrav vid egen inkomständring och återkrav vid efterkontrollen av inkomståret.

² En person räknas bara en gång även om han eller hon både fått reducerade studiemedel och återkrav.

³ Reducerade och återkrävda belopp oavsett typ av studiemedel (bidrag och lån summerat), miljoner kronor.

⁴ Andel av samtliga studiemedelstagare resp. år.

Antalet personer med reducering eller återkrav minskade med cirka 5 800 efter fribeloppshöjningen. Det innebar en minskning med 24 procent. Det totala belopp som reducerats eller återkrävts minskade med 66 miljoner kronor 2014, vilket motsvarade en minskning med 21 procent. Antalet studiemedelstagare som fick reducering eller återkrav minskade således något mer än det totala reduceringsbeloppet. Det genomsnittliga reduceringsbeloppet per person var 12 900 kr för år 2014.

De studiemedel som reducerades som en följd av egenanmäld inkomst minskade under 2014 procentuellt mer än de återkrävda beloppen. De studerande som får reducering eller återkrav efter fribeloppshöjningen, dvs. personer med högre genomsnittliga inkomster, tycks därmed vara något mindre benägna att själva anmäla sina inkomster till CSN. Minskningen 2014 av de reducerade och återkrävda beloppen är mindre än vid föregående fribeloppshöjning 2011. Det kan förklaras av att höjningen skedde från en högre nivå 2014 än 2011.

Under 2015 ökade antalet och andelen personer som fått reducering eller återkrav nästan tillbaka till nivån före fribeloppshöjningen. Ännu mer ökade de reducerade eller återkrävda beloppen, som befinner sig på en högre nivå jämfört med före fribeloppshöjningen. Det beror till viss del på att det under 2015 genomfördes belopps- och regelförändringar⁶. Främst antas ökningen vara hänförlig till ökade arbets- och kapitalinkomster för studiemedelstagarna, samtidigt som fribeloppet endast justerades upp marginellt på grund av den låga inflationen.

⁶ Höjning av grundlån med ca 1 000 kr per månad och möjligheter för utlandsstuderande att erhålla tilläggs lån och högre uttag av merkostnads lån för undervisningsavgifter.

I nedanstående tabell redovisas beloppen fördelat på bidrag och lån.

Tabell 6 Reducerade och återkrävda bidrag och lån¹, mnkr, Inkomstären 2010–2015

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Reducerat	Bidrag	75	46	51	55	40	55
	Lån	50	28	35	40	26	43
Återkrävt	Bidrag	147	98	99	116	94	111
	Lån	123	78	83	96	81	117
Totalt belopp		395	250	268	307	241	326

¹ I återkravsstatistiken ingår både återkrav vid egen inkomständring och återkrav vid efterkontrollen av inkomståret.

Totalt minskade reduceringen eller återkraven av lån respektive bidrag procentuellt sett ungefär lika mycket 2014. Den efterföljande ökningen 2015 var relativt större för lånen, vilket beror på de genomförda belopps- och regeländringarna⁷.

Statsbudgeten har främst påverkats genom förändringar i reducering och återkrav av bidrag. I följande tabell redovisas den uppskattade årliga kostnaden för fribeloppshöjningen:

Tabell 7 Beräknad årlig kostnad för fribeloppshöjningen 2014

	Mnkr	STÅP ² (mnkr)	Kreditförluster ³ (mnkr)	Total kostnad (mnkr)
Ökad utbetalning bidrag (minskad reducering)	15	4	-	19
Lägre återkravsbelopp bidrag ¹	22	6	-	28
Ökad utbetalning lån (minskad reducering)	14	-	1	1
Lägre återkravsbelopp lån ¹	15	-	1	1
Totalt⁴				49

¹ Lägre återkravsbelopp vid egenanmäld inkomstuppgift eller vid efterkontroll.

² Statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag.

³ Den ökade utlåningen/de lägre återkravsbeloppen av lån leder till ökade kreditförluster. CSN har beräknat att 7,3 procent av utbetalt lån inte kommer att betalas tillbaka.

⁴ Det uppkommer därutöver en marginell minskning av inbetalningen av löpränta på återkrav (inkomsttitel 2342), samt en marginell ökning av ränteutgifterna till följd av den ökade utlåningen.

Kostnadsberäkningen i tabell 7 har framräknats genom en jämförelse av året före respektive efter fribeloppshöjningen, dvs. inkomst- och studieåret 2014 jämfört med 2013.

Förändringar i reducerings- och återkravsbeloppen påverkas dock även av andra faktorer. Det är till exempel troligt att reduceringar och återkrav skulle ha ökat under 2014 ifall det inte skett en fribeloppshöjning, vilket skulle medföra att kostnadsberäkningen i tabellen är något underskattad.

⁷ Höjning av grundlånet med ca 1 000 kr per månad och möjligheter för utlandsstuderande att erhålla tilläggs lån och högre uttag av merkostnadslån för undervisningsavgifter.